

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-287

22.10.2021

Міністру освіти і науки України

ШКАРЛЕТУ С.М.

Шановний Сергію Миколайовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Мандзія С. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 22 жовтня 2021 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 5 арк. у 1 прим.
матеріали на 9 арк.

З повагою

Руслан СТЕФАНЧУК

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

вул. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, тел. (044) 255-33-35, e-mail: mandzii@rada.gov.ua

№ 432/340-210

06 жовтня 2021 року

**Міністру освіти і науки України
Шкарлету С.М.**

**Голові Комітету Верховної ради України
з питань освіти, науки та інновацій
Бабаку С.В.**

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*Щодо врахування зауважень ВГО «Українська Асоціація Маркетингу» до проекту
МОН «Умови прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 р.»
з організації вступного випробування для здобуття ступеня магістра зі
спеціальностей 07 «Управління та адміністрування»*

Шановний Сергію Миколайовичу!

Шановний Сергію Віталійовичу!

До мене, як до народного депутата України, звернулися представники Всеукраїнської громадської організації «Українська Асоціація Маркетингу» в особі
щодо низки зауважень ВГО «Українська Асоціація Маркетингу» до проекту МОН «Умови прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 р.» з організації вступного випробування для здобуття ступеня магістра зі спеціальностей 07 «Управління та адміністрування».

На сайті Міністерства освіти і науки України для громадського обговорення виставлено проект «Умови прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 р.» <https://mon.gov.ua/ua/news/vstup-2022-proyekt-umov-prijomu-na-navchannya-dlya-zdobuttya-vishoyi-osviti> (далі по тексту - проект Умов). Згідно пропонованого документу в 2022 р. мають бути зміненими правила вступу до закладів вищої освіти

(ЗВО), зокрема для спеціальності 075 Маркетинг галузі знань 07 «Управління та адміністрування» передбачено введення єдиного фахового вступного випробування в магістратуру з використанням технологій зовнішнього незалежного оцінювання (ЄВІ). Разом з тим, у Додатках до Умов зазначено введення додаткових вступних іспитів у вигляді *«предметного тесту з управління та адміністрування єдиного фахового вступного випробування»* (073, 075, 076 спеціальностей), *«тесту загальної навчальної компетентності єдиного фахового вступного випробування»*.

Вищенаведене, на переконання професійної організації маркетологів України ГО «Українська Асоціація Маркетингу» (УАМ):

1) **суперечить** Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами та доповненнями) в частині забезпечення автономії ЗВО щодо самостійності, незалежності та відповідальності ЗВО у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління (ст.1);

2) **не відповідає** чинним стандартам вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів;

3) **порушує** права здобувачів вищої освіти щодо здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 075 Маркетинг.

Трактування ЄВІ згідно пропонованого проєкту Умов розглядає його як форму вступного випробування з іноземної (англійської, німецької, французької або іспанської) мови для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), яка передбачає використання організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання. В Додатку до проєкту Умов відсутнє тлумачення понять *«предметний тест з управління та адміністрування єдиного фахового вступного випробування»* та *«тест загальної навчальної компетентності єдиного фахового вступного випробування»*.

На переконання УАМ запровадження *«предметного тесту з управління та адміністрування єдиного фахового вступного випробування»* з використанням технологій зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) для спеціальності 075 Маркетинг є неможливим, оскільки:

1. За галуззю знань 07 Управління та адміністрування інституційно закріплено 5 спеціальностей: 071; 072; 073; 075; 076. Маловірогідним є набуття здобувачем спеціальних компетентностей за 5-ма різними освітніми програмами (ОП) бакалаврського рівня (4 роки навчання за кожною ОП), необхідних для складання ЄВІ, в межах передбаченого бюджету часу. Окрім того, вдається проблемним досягнення мети навчання здобувачів вищої освіти щодо опанування ними спеціальних компетентностей за основною спеціальністю (075 Маркетинг).

2. У чинних стандартах вищої освіти програмні результати навчання за спеціальностями 073 Менеджмент; 075 Маркетинг; 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність (Додаток 1 до даного звернення), кардинально відрізняються, що унеможлиблює уніфікацію підготовки бакалаврів із зазначених спеціальностей, а отже, і складання здобувачами предметного тесту з управління та адміністрування єдиного фахового вступного випробування.

3. Сама сфера маркетингу (дослідження і експериментальні розробки у сфері суспільних наук) і реклами, орієнтована на розв'язання нестандартних завдань різноманітними методами. Розпорядженням КМУ від 24 квітня 2019 р. № 265-р «Про затвердження видів економічної діяльності, які належать до креативних індустрій» віднесена до креативних індустрій. Таким чином, уніфікація підготовки фахівців за спеціальністю 075 Маркетинг з іншими спеціальностями галузі знань 07 Управління та адміністрування є недоцільною, оскільки не відповідає потребам ринку праці та не враховує галузеву специфіку, які визначені особливостями ОП бакалаврського рівня.

У разі запровадження **предметного тесту з управління та адміністрування єдиного фахового вступного випробування** необхідно передбачити «перехідний період» імплементації ЄВІ в практику вступу на освітній рівень «магістр», в процесі якого:

1) провести уніфікацію стандартів вищої освіти в частині загальних компетентностей, що будуть чітко орієнтованими на формування єдиних загальних компетентностей у відповідній галузі знань;

2) провести корегування ОП шляхом введення відповідних освітніх компонентів в освітні програми підготовки фахівців;

- 3) ввести відповідні зміни в освітній процес ЗВО;
- 4) підготувати тестову базу ЄВІ;
- 5) запровадити «пілотні проєкти» тестування;
- 6) провести імплементацію ЄВІ.

Реалізація зазначених заходів не сприятиме покращенню якості освіти та фахової підготовки і потребуватиме тривалої ретельної підготовки.

УАМ вважає, що запровадження при вступі до магістратури на ОП Маркетинг «тесту загальної навчальної компетентності **єдиного фахового вступного випробування**» з використанням технологій зовнішнього незалежного оцінювання, є недоречним, оскільки:

1. При організації вступної кампанії ЗВО мають керуватися Стандартами вищої освіти, в яких закладено принцип «мінімум спільного» щодо загальних компетентностей і відсутній підхід щодо уніфікації вступного випробування до магістратури. «Стандарти вищої освіти, розроблені за період з 2016 до 2018 р., є стандартами нового покоління, відповідають вимогам Болонського процесу і базуються на компетентністному підході. Вони не встановлюють переліків нормативних дисциплін (як це було у попередніх стандартах), що важливо для зміцнення академічної автономії університетів. Завдяки цьому створюються передумови для широкого розмаїття освітніх програм. Очікується, що такі стандарти будуть орієнтувати викладачів та студентів на конкретні результати, залишаючи їм достатньо самостійності у визначенні шляхів їх досягнення» <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/proekty%20standartiv%20vishcha%20osvita/1648.pdf>.

2. Чинні стандарти вищої освіти дають право ЗВО мати унікальні освітні програми зі своїм специфічним фокусом і набором освітніх компонент. Запровадження фахового ЄВІ призведе до нівелювання унікальності (особливості) бакалаврських ОП і знехтування або неповного врахування інтересів стейколдерів.

3. Запровадження фахового ЄВІ з маркетингу суперечить формуванню наукових шкіл, не враховує існування освітньо-наукової програми на даному рівні вищої освіти і призведе до руйнування ланцюга наскрізної фахової підготовки.

На переконання УАМ прийняття рішення щодо введення «предметного тесту з управління та адміністрування єдиного фахового вступного випробування» (073, 075, 076 спеціальностей), «тесту загальної навчальної компетентності єдиного фахового вступного випробування» при вступі на ОП 075 Маркетинг освітнього рівня «магістр» призведе до заміни парадигми вищої школи стосовно забезпечення унікальності ОП, автономії ЗВО на абсолютну стандартизацію й уніфікацію, що суперечить чинному законодавству у сфері вищої освіти, діючим стандартам вищої освіти та Стратегії розвитку вищої освіти в Україні.

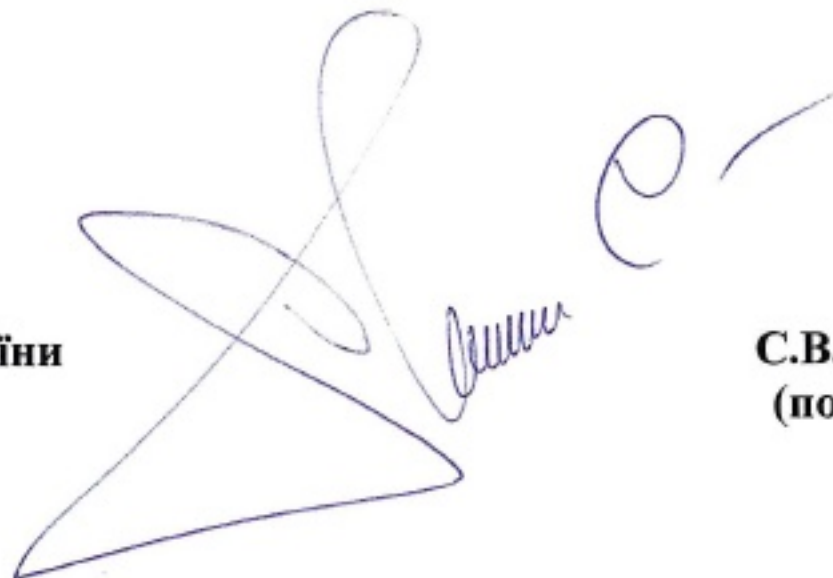
У зв'язку з вищевикладеним, враховуючи надзвичайну суспільну важливість зазначеного питання, керуючись ст.86 Конституції України, ст.15 Закону України «Про статус народного депутата України» прошу Вас розглянути вказане звернення та врахувати зауваження ВГО «Українська Асоціація Маркетингу» до проекту МОН «Умови прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 р.» з організації вступного випробування для здобуття ступеня магістра зі спеціальностей 07 «Управління та адміністрування».

Про результати розгляду даного запиту прошу повідомити мене в строк, встановлений ч. 5 ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата».

Додатки: на 9 арк.

З повагою

Народний депутат України

**С.В. Мандзій
(посв.432)**